

ONTWAPENING – MILIEU – MENSENRECHTEN

**Friends of
the Earth**
Vlaanderen & Brussel

Bulletin

herfst
2007

Friends of the Earth bulletin

Driemaandelijks tijdschrift, jaargang 16, nummer 3, herfst 2007

Colofon

Redactie:

Lieve De Kinder, David Heller,
Koen Janssens

Secretariaatadres

Friends of the Earth,
Vlaanderen en Brussel
Maria Hendrikaplein 5-6,
9000 Gent.
Tel +32-9-242 87 52
Fax +32-9-242 87 51
www.moederaarde.be
belgium@motherearth.org

Redactieadres:

Friends of the Earth- redactie:
lieve@motherearth.org

Homepage Bulletin:

www.motherearth.org/bulletin

Rekeningnummer

523-0460460-76 (België)
000-161-8561-19 (NL)

Copyright

Overname en gebruik van
artikels worden aangemoedigd
mits bronvermelding.

Dit tijdschrift werd gecopieerd
op recyclagepapier.

Lokale FoE Groepen

FoE Brussels (Engelstalig)

Contact: Michele O'Brien
info@friendsoftheearth.be
<http://brussels.friendsoftheearth.be>

FoE Brussel (Ned.- & Franstalig)

Contact: Maarten Roels
mroels@vub.ac.be

FoE Ieper

rvv-bestuur@vortnvis.net
<http://rvv.vortnvis.net>

FoE Waasland

Contact: Jos Nemeth
waasland@motherearth.org

COVER:

Detail van 'Antarctic Evening – Humpback Whales', Robert Bateman, Canada.

Te zien op de tentoonstelling 'Melting Ice – A Hot Topic' in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel.

Zaterdag 06.10.2007 >

Zondag 06.01.2008

FoE Campagnes/Projecten

(Contacteer via FoE kantoor tenzij anders vermeld wordt)

Kernontwapening

Contact: David Heller
david@motherearth.org
GSM: 0472 342463

Klimaat/Energie

Contact: Geert Neckebroek
geert@motherearth.org

Verarmd Uranium

Contact: Ria Verjauw
C. Meunierstraat 62, B-3000 Leuven
ria@motherearth.org
GSM: 0474 75 66 68
www.motherearth.org/du

Werkgroep Inheemse Volkeren

Contact: Lieve De Kinder
lieve@motherearth.org

Boycott Bush

Contact: Magali Fontanel
magali@motherearth.org
www.boycottbush.org

VRAK: AKtie VRedesbelasting

Contact: Dirk Panhuis
vrak@advalvas.be
<http://surf.to/vrak>

4x4info

Contact: Jeroen Verhoeven
jeroen.verhoeven@motherearth.org
www.4x4info.be

Kempens Forum Voor Atoomstop

Contact: Jan Claes

Voorwoord

Beste lezer,

Hopelijk heb je een deugddoende vakantie gehad, en ben je opgeladen met nieuwe energie terug bezig met werk/studie/actievoeren. Ook tijdens de zomer bleven we met FoE actief, met o.a. een infostand op de Gentse Feesten, en FoE medewerkers namen o.a. deel aan acties tegen de plannen om de Britse Trident atoomwapens te moderniseren en aan acties tegen kernenergie. In augustus, naar aanleiding van de herdenking van de atoombomben op Hiroshima en Nagasaki, heeft Akiba Tadatoshi, de burgemeester van Hiroshima, de wereldleiders opnieuw opgeroepen om dringend werk te maken van een wereldwijd verbod op kernwapens. Dit is nodig, gezien o.a. de plannen tot vernieuwen van de Britse Trident, de nieuwe Franse M51 nucleaire lanceerraketten en de evoluties ivm het raketschild. Ook wat betreft bewapening in het algemeen, gaat het wereldwijd niet de goede richting uit.

De vredesbeweging 'American Friends' berekende voor haar campagne de economische kostprijs van de oorlog in Irak. Dit is 5000.000 dollar per minuut, of 720 miljoen dollar per dag. Het Amerikaans belastinggeld zou veel beter besteed kunnen worden als je weet dat met 720 miljoen dollar de medische kosten van 423.000 kinderen betaald kunnen worden. Maar ook wij dragen via ons belastinggeld verplicht bij aan bewapening. VRAK, een nieuwe lidorganisatie van Friends Of the Earth, voert in België campagne tegen deze fiscale militaire dienstplicht, we stellen VRAK in dit nummer aan je voor:

In dit nummer ook goed nieuws: de Guarani-Tupinikim hebben dankzij volgehouden actie, met steun van mensen en groepen wereldwijd, een belangrijke overwinning gehaald in de strijd voor hun grondrechten.

Goed nieuws is ook dat je iets kan doen aan de wereldwijde problemen van milieu, vrede, mensenrechten, o.a. door deel te nemen aan de in de agenda aangekondigde acties. En als opwarmer voor de grote klimaatactie op 8 december je laten aanspreken door sterke beelden in de tentoonstelling 'Melting Ice – A Hot Topic' in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel. We hopen jou te ontmoeten op een van deze acties of als medewerker in een thematische of lokale groep.

De redactie

Nieuwe regeling lidmaatschap Friends of the Earth!:

Lidmaatschap van FRIENDS OF THE EARTH Vlaanderen & Brussel: Sympatisant: gratis, je ontvangt het magE-zine, gewoon je e-mailadres opgeven via www.moederaarde.be; Lid: minimum 5 euro per jaar, je ontvangt het MagE-zine, Bulletin en korting in Lekker Gec en Komkommertijd; donateur: minimum 2,5 euro per maand, je ontvangt het magE-zine, Bulletin, korting in Lekker Gec en Komkommertijd twee vegetarische restaurants in Gent en 10% korting op VMA merchandise en het jaarverslag. Lidgelden betaal je best door een storting of overschrijving op het nummer 523-0460460-76 (België) of 000-1618561-19 (Nederland) van FRIENDS OF THE EARTH, met vermelding: lidgeld. We moedigen jou sterk aan om je lidmaatschap via een permanente opdracht (zelfde rekeningnummer) te regelen. Hierdoor draag je bij aan de continuïteit van onze werking en wordt het opvolgen zowel voor jou als voor ons een stuk eenvoudiger. Je kan de betalingen maandelijks, jaarlijks of volgens een andere frequentie laten gebeuren. Je kan hiertoe je bank contacteren of een formulier aanvragen bij het secretariaat. In het geval van een permanente opdracht vul je bij de vermelding in: donateur

Friends of the Earth, afdeling Vlaanderen & Brussel, is een pluralistische gewestelijke thematische milieuvereniging. De vereniging benadrukt in het bijzonder de banden tussen milieu en dossiers rond mensenrechten, oorlog en vrede en beklemtoont de noodzaak van internationale samenwerking. De organisatie gebruikt onderzoek, educatie & sensibilisatie, beleids-werk en geweldloze directe actie als hefboomen om haar doelen te verwezenlijken. De vereniging is lid van het Anti-Oorlogsplatform; de Bond Beter Leefmilieu; Ecopower; het Gents Ecologisch Centrum; Netwerk Bewust Verbruiken en het Platform voor Biologische Landbouw. Internationaal is de vereniging lid van Friends of the Earth international en aangesloten bij Abolition 2000 - het internationaal netwerk voor de afschaffing van kernwapens - en het International Peace Bureau.

De verantwoordelijkheid voor de artikelen in het bulletin Friends of the Earth ligt bij de auteurs zelf.

Friends of the Earth is een Netwerkproject. Je kan ons steunen door Krekelsparen, ons nummer is: 96/0004. Je kan ons ook steunen via Dynamosparen. Indien je geïnteresseerd bent om ons op deze wijze te steunen kan je contact opnemen met het Friends of the Earth secretariaat of met Triodos bank (02/548 28 29).

Genoeg gepraat, tijd voor een klimaatdaad

Lieve De Kinder

Onder dat motto start de Klimaatcoalitie, een samenwerkingsverband van meer dan 70 middenveldorganisaties, een campagne met de naam HIER. Dit is tegelijk de officiële start van de FoE Big Ask campagne. Hoogtepunt van de campagne wordt een nationale manifestatie op zaterdag 8 december in Brussel, met een ludieke optocht, infostands van organisaties en klimaatvriendelijke bedrijven, workshops, optredens van enkele grote Belgische groepen en, last but not least, een concrete klimaatdaad. Op die manier willen we beleidsmakers wijzen op de noodzaak van een doeltreffend en sociaal rechtvaardig post-Kyoto-akkoord.

Immers, van 3 tot en met 14 december vindt in Bali de derde COP-MOP plaats. Deze bijeenkomst staat in het teken van de concrete uitwerking van een post-Kyoto akkoord. De beslissingen die hier genomen worden zijn essentieel voor de toekomst van onze planeet. In deze context roept de Global Climate Campaign op om op zaterdag 8 december wereldwijd acties te ondernemen rond de klimaatproblematiek. De manifestatie in Brussel wordt dus de Belgische poot van die internationale actie.

De manifestatie van 8 december moet een kleurrijke, creatieve, muzikale en gevarieerde stoet rond de klimaatproblematiek worden. Het wordt een klimaatneutrale optocht, dus rijden er geen voertuigen mee maar trekken we karren met muzikanten, circusartiesten of lampencontainers mee door de optocht. We hopen dat we ook op jouw kracht kunnen rekenen om de aanhangwagens mee te trekken.

Voor, tijdens en na de optocht vragen we iedereen om een concrete klimaatdaad te stellen: vervang je gloeilamp door

hier

een spaarlamp, schakel over naar groene stroom. Om de huidige klimaaterisis te keren, moet de wereldwijde CO₂-uitstoot tegen 2050 met minstens 50 % omlaag. Zuinig omgaan met energie is de goedkoopste, meest propere en meest veilige manier om grote uitstootreducties te realiseren. Spaarlampen zijn vijf keer zuiniger dan gloeilampen en gaan 10 keer langer mee.

Als symbool voor de gestelde klimaatdaad vragen we je jouw oude gloeilamp mee te brengen naar de optocht. Met de lampen wordt een kunstwerk gemaakt dat later aan de bevoegde ministers geschonken worden. Vooraf kan je ook je oude gloeilamp dropen in een Oxfam-Solidariteitwinkel in je buurt. We vragen iedereen ook om deze klimaatdaad te registreren, zodat we kunnen meten wat het effect is (www.hierbeginthet.be) Zowel in de weken voorafgaand aan de manifestatie als op de dag zelf kunnen mensen de belofte doen om een klimaatdaad te stellen.

De manifestatie wordt georganiseerd door de Klimaatcoalitie en Klimaatoproep die voor deze optocht een mission statement uitwerkten, met de nadruk op de noodzaak aan een doeltreffend en sociaal rechtvaardig klimaatverdrag na Kyoto.

Wij zoeken nog mensen

die **hier** kunnen bij zijn en een handje toesteken. De moeilijkheidsgraad is laag, de amusementsfactor en de nuttigheidsgraad scheren hoge toppen!

Als je wil meewerken kan je contact opnemen met david@motherearth.org. Meer info ook bij Tom Cornu: Tel. 02/340 09 97 – Gsm 0496108418 tom.cornu@klimaatcoalitie.be www.8dec2007.be en

De optocht start om 14u30 aan het Brusselse Zuidstation en eindigt op de Kunstberg, waar een alternatieve kerstmarkt of klimaatmarkt plaatsvindt.

Om 18u00 beginnen de concerten van vzw Art for Earth, een initiatief van Tom Kestens (Lalalover), Serge De Geldere (klimaatambassadeur) en Els Keytsman (Groen!), in het Koninklijk Circus. De namen van de artiesten, waaronder enkele bekende, worden binnenkort bekend gemaakt.

Op 8/12, SAMEN voor het klimaat!

Afspraak

Brussel Zuid - 14h30
Optocht en concerten

COVER Melting Ice - A hot topic.

Tentoonstelling (06.10.2007 > 06.01.2008) BOZAR, Brussel.

De tentoonstelling is geproduceerd door het Natural World Museum (NWM) samen met het United Nations Environment Programme (UNEP) en was voor het eerst te zien op 5 juni in het Nobelcentrum voor de Vrede in Oslo.

De opening van de tentoonstelling in Brussel op 5 oktober valt samen met het jaarlijkse internationale symposium van NWM en UNEP waarbij vooraanstaande personen uit diverse domeinen zoals kunst, natuurbescherming, design, beleid en technologie creatieve benaderingen van klimaatsverandering zullen behandelen. Met als doel een beter begrip te bekomen over de oorzaken en gevolgen van klimaatsverandering, alsook duurzame oplossingen voor individuen, samenlevingen en industrieën te bediscussieren.

De toegang is gratis.

Info: www.bozar.be

www.hierbeginthet.be

Guaraní-indianen, Brazilië

Recent positief nieuws

Lieve De Kinder

De Guaraní en Tupiniquim indianen in Brazilië voeren al jaren actie om de wettelijke afbakening en herkenning als inheems gebied te bekomen van hun gronden die grotendeels gebruikt worden door de Aracruz Cellulose fabriek. Door de volgehouden acties van de Guaraní en Tupiniquim en de wereldwijde steunacties (cyberacties) door vele organisaties en individuen, werd uiteindelijk op 28 augustus 2007 door de nieuwe minister van justitie, Tarso Genro, het decreet ondertekend dat 18070 ha behoren tot de Guaraní

en Tupinikim. Hiervan waren er in het verleden slechts 7061 ha. verklaard als toebehorend tot de Guaraní en Tupinikim en nu gebeurde dit dus ook voor de resterende 11009 ha. Dit is een overwinning die gevierd wordt door de Guaraní en Tupinikim. Hoewel de belangrijkste stap is gezet in het proces naar de demarcatie toe zijn er nog enkele verdere stappen te ondernemen, nl de fysieke demarcatie, de homologatie hiervan door de president en het inschrijven in het register van het lokale bureau. Verder zijn er nog belangrijke

VICTORY: Brazilian government signs demarcation decrees of the Tupinikim/Guarani lands!

De Guaraní en Tupinikim vieren hun overwinning.

onderhandelingen te voeren ivm de eis tot compensatie van Aracruz voor de 11009 ha die ze moeten afstaan aan de Guaraní en Tupinikim, iets waarmee zorgvuldig zal moeten omgegaan worden als we willen bekomen dat Aracruz en andere machtige lobbygroepen de verdere afhandeling niet zullen tegenwerken.

Consumenten Boycot

Eenvoudig, sterk en geweldloos actiemiddel

Rein Meyts

De barcode

van Israelische producten begint met 729.

22.09.2007 – De algemene vergadering van FoE Vlaanderen & Brussel beslist de *Platformtekst voor Boycot, Desinvestering en Sancties tegen Israël* te onderschrijven. Het is een oproep tot geweldloze actie tot de Israëlische regering de internationale rechtsregels uitvoert en de universele mensenrechten respecteert.

Opkomen tegen het onrecht van de Israelische regeringen wordt (bewust of onbewust) wel eens verward met antisemitisme. De opstellers en de onderschrijvers van de platformtekst willen dat de mensenrechten gerespecteerd worden, voor iedereen, ongeacht religie of afkomst. Ze zijn geen antisemieten, racisten noch fascistten.

Eind augustus organiseerde de Verenigde Naties in Brussel de *Internationale conferentie van de civiele samenleving ter ondersteuning van een Israeli-Palestijnse vrede*. In de conclusies ervan roept men de internationale gemeenschap op dringend druk uit te oefenen op de Israëlische regering via geweldloze acties en sancties, divestment of boycot.

De wereldwijde boycotcampagne tegen de Apartheid speelde een rol in de ontmanteling van de racistische regering van Zuid-Afrika. Een wereldwijde campagne tegen de criminele Apartheids- en bezettingspolitiek zet de Israëlische regering onder druk.

Veel mensen boycotten reeds ook uit eigen beweging, als individuele consument. Maar in grootwarenhuizen krijgen klanten niet steeds juiste informatie over de herkomst van een product. Vraag het de winkelbediende of verantwoordelijke en geef ook je mening. Producten uit Israël zijn o.a. vegetarische gerechten (Tivall en Sabra), verse groenten en fruit, ook biologische! zoals avocado's, kersttomaten, zoete aardappelen, kruiden, citrusvruchten (Jaffa en Carmel).

De laatste week van november 2007 (van 24.11 tot 01.12) worden in heel België **georganiseerde boycotacties** gehouden aan warenhuizen. Dit is een warme oproep om hieraan deel te nemen. Meer info: vpk@vlaamspalestinakomitee.be

Gezien de beperkte plaats in dit bulletin, lees meer op: www.boycotisrael.info, www.bds-palestine.net, www.badil.org, www.association-belgo-palestinienne.be (o.a. videoclip van de Palestijnse rappers DAM), www.birzeit.edu, www.indymedia.be/node/23946

In het winternummer is er ruimte voor reacties.

"We've had 50 years of assault on Palestinian rights. I think they're the most terrorized, or at least with the Iraqi people, they're the most terrorized people on earth, and have been for so many years. Practically every Palestinian lives in constant harassment, threat of violence, humiliation; it's been that way for a long, long time."
(Voormalig V.S. Attorney General Ramsey Clark)

Corbin Harney overleden

Lieve De Kinder

Op 10 juli 2007 overleed Corbin Harney, een spirituele leider van de Western Shoshone Indianen, met wie we als Voor Moeder Aarde, zeker in de beginjaren en ook later nog regelmatig, heel persoonlijke contacten hadden. Hij zette zich sterk in tegen het testen van kernwapens in de Nevada Test Site, op grondgebied van de Western Shoshone Indianen, en ook tegen het dumpen van radioactief afval op hun gebied. Hij was een heel inspirerend man, en wilde ook de rijkdom van de indiaanse cultuur, de verbondenheid en het respect voor de aarde, delen met ieder wie er voor open stond. Hij kwam regelmatig naar Europa en sprak o.a. ook in de VN in Genève. Corbin ging vredevol heen, hoewel hij moeite had met het feit dat er nog zoveel te doen was. Net voor hij overleed zei hij dat we in herinnering moesten houden dat:

"We are one people. We cannot separate ourselves now. There are many good things to be done for our people and for the world. It is important to let things be good. And it is important to teach the younger generation so that things are not lost."

"It's very important for all of us that we really take care of our own power. We were given the power by the Nature to heal each other. What we should be doing today is uniting ourselves together throughout the country, throughout the world."

www.shundahai.org

Voorstelling van een FoE Themagroep:

Aktie VRedesbelasting (VRAK)

VRAK-team

Sedert begin 2007 werd de naam Voor Moeder Aarde veranderd in Friends of the Earth (FoE), wat een bevestiging was van een nieuwe structuur die in de jaren ervoor gegroeid was en waarvoor gekozen werd in een beleidsplan. In deze nieuwe structuur gebeurt de inhoudelijke werking van FoE in een aantal lokale en thematische groepen. Een overzicht ervan vind je op www.moederaarde.be en de contactadressen vind je ook op p2 in dit nummer. De algemene vergadering die de inhoudelijke werking van FoE vastlegt, bestaat uit een vertegenwoordiger van elk van deze lokale

en thematische groepen. Het reeds lang bestaande VRAK heeft beslist zich bij FOE aan te sluiten als thematische groep. Voor wie VRAK nog niet kent volgt hier een voorstelling.

Geen geld voor geweld

De Aktie Vredesbelasting staat in de traditie van het verzet tegen oorlogsbelasting. Toen de Stad Gent tussen 1537 en 1540 een oorlogsbelasting aan Keizer Karel V weigerde te betalen, volgde er een repressie waarvan het bekendste onderdeel de processie door de stad was met 50 "stropdragers", een titel waarop de Gentenaars nog steeds terecht fier zijn. Toen Alva, de Spaanse gouverneur van de Nederlanden, rond 1570 zijn legers met drie nieuwe belastingen wilde financieren, was er zo'n wijd verbreid verzet dat "Alva's Tiende penning" nooit werd geïnd. Op 28 februari 1965 werd er een petitie aan Koning Boudewijn gericht met het verzoek om het gewetensbezwaar tegen de belastingbijdrage voor bewapendingsdoeleinden te erkennen.

De huidige Aktie Vredesbelasting (VRAK) is van start gegaan in 1984. De doelstellingen zijn: de erkenning van het recht op het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld (= tegen de fiscale militaire dienstplicht), en de mogelijkheid voor de belastingbetaler om bij te dragen tot civiele oplossing van conflicten.

VRAK Actievormen

A Lobbywerk in het parlement ten gunste van een wetsvoorstel ter erkenning van het recht op gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld en tot oprichting van een vredesbelastingfonds;

B Publicitaire acties door middel van een kwartaalblad VRAK-INFO, webstek, folders, stands op festivals en wereldfeesten, artikels in tijdschriften, steunverklaringenlijsten, informatieavonden met een powerpointpresentatie, ...

C Het bekend maken van alternatieve vormen van conflicthantering, in navolging van Gandhi, M. L. King en vele anderen. Gandhi's houding en methode van satyagraha ("waarheid-grijpen door geweldloze actie") illustreren met historische praktijkvoorbeelden;

D Ondersteuning (juridisch, publicitair, financieel, ...) van mensen die op grond van hun geweten weigeren het militaire deel van hun belasting te betalen;

E Steun aan geweldvrije acties en andere vredesacties.

F Samenwerking met de Franstalige Contribuables pour la paix, met zusterorganisaties elders in de wereld en met CPTI (Conscience and Peace Tax International).

Meer informatie over VRAK vindt u in bijgevoegde eurofolder. Indien u dit initiatief meer bekendheid wilt geven, kunt u meer gratis eurofolders aanvragen om te verspreiden onder vrienden, familie, in wereldwinkels, culturele centra enz.. Stuur een berichtje naar vrak@advalvas.be of bel of SMS naar 0499/13.88.55 met uw naam en adres en het aantal eurofolders.

Dank bij voorbaat.

Ook indien u met andere gemotiveerde vrijwilligers wilt werken en meedenken aan bovenstaande en andere projecten van VRAK kunt u contact opnemen met onze secretariaatsmedewerker op bovenstaand e-mailadres en GSM.

Bezoek ook eens onze webstek <http://surf.to/vrak>; voor internationale activiteiten, zie www.cpti.ws.

Friends of the Earth Internationaal

Korte berichtjes

samenstelling: David Heller

Nederland: De grootste handelaar ter wereld in palmolie te schande gemaakt.

Een nieuw rapport dat recent door Friends of the Earth Nederland werd gepubliceerd toont hoe Wilmar, de grootste handelaar in palmolie, illegaal regenwouden kaal kapt, wouden in brand steekt en de rechten schendt van de lokale bewoners in Indonesië. FoE Nederland steunt volledig de Indonesische autoriteiten die Wilmar vervolgen voor het niet naleven van de Indonesische wet, en dringt aan bij de Europese Unie en de palmolie industrie om ernstig na te denken over de negatieve milieu- en sociale gevolgen van de handel in palmolie. Je vindt het rapport op:

www.foeeurope.org/publications/2007/Wilmar_Palm_Oil_Environmental_Social_Impact.pdf

Australië: Sprekerstour van de inwoners van de Carteret eilanden.

Van 10 tot 20 september zullen de inwoners van de Carteret eilanden deelnemen in een tour die mede georganiseerd wordt door FoE Australië. De bewoners van de Carteret eilanden behoren tot de eerste 'klimaatvluchtelingen' ter wereld. Ze strijden reeds meer dan 20 jaar tegen het stijgende oceaanniveau, door het bouwen van dammen en het planten van mangroven. En toch blijven plots opkomende stormen en hoogtij verder huizen wegspoelen, groententuin vernietigen en voorraden drinkwater besmetten. In november 2005 bekrachtigde de regering van Papua New Guinea de evacuatie van de eilanden, met 10 families tegelijk, naar Bougainville.

Tijdens de sprekerstour zullen de eilandbewoners Brisbane, Sydney, Canberra en Melbourne bezoeken, deelnemen aan openbare bijeenkomsten, een reeks rondetafelgesprekken en media opportuniteiten benutten.

www.brisbane.foe.org.au

Europa: Europa kan gelukkig zijn met laag CO2 niveau

FoE Europe en de campagne European Happy Planet Index, die recent gelanceerd werd door The New Economics Foundation, tonen aan dat Europeanen lang en gelukkig kunnen leven zonder overmatige CO2 emissies. De index geeft voor 30 Europese landen hun CO2 voetafdruk, levensverwachting en tevredenheid over hun leven, en berekent uit klassificatie van deze landen in functie van de mate waarin ze hun hulpbronnen omzetten in een lang en gelukkig leven.

Meer info: www.happyplanetindex.org

Nigeria: Onderzoek naar de pijn van Chevron

De wereldbank is een onderzoek begonnen van de West Afrikaanse pijplijn voor gas – waarvan de VS oliegi-gigant Chevron medeëigenaar is – ingaand op bezorgdheden die door twaalf Nigeriaanse gemeenschappen uitgebracht werden, dat de pijplijn onherstelbare schade toebrengt aan het land en het levensonderhoud van de gemeenschappen. "We zijn gelukkig omdat onze klachten nu officieel zullen onderzocht worden". Dit project heeft als doel om het affakkelen van gas tegen te gaan, een belangrijke oorzaak van de klimaatverandering en lokale gezondheidsproblemen. "Nochtans, tot hiertoe hebben we nog geen bewijs gezien dat het afbranden zal stoppen", zegt Michael Karipko ERA/Friends of the Earth Nigeria. Het onderzoek zou de wereldbank moeten wakker schudden over het feit dat haar projecten tegenstrijdig zijn met haar engagementen om de klimaatverandering tegen te gaan en de toegang tot energie te verzekeren voor de armen.

Meer info op:

www.eraction.org/index.php?option=com_content&task=view&id=71

Nederland: Banken en klimaatverandering

In Juni lanceerde Milieudefensie/FoE Nederland een campagne, gericht op de private banken die met het geld van hun klanten projecten met fossiele brandstoffen steunen.

De campagne startte met een documentaire op de nationale televisie over de rol van de banken in de wapenindustrie en de klimaatverandering. Je kan de zeer informatieve en inspirerende documentaire 'Het clusterbom gevoel' bekijken via de website:

<http://zembla.vara.nl>

Colombia: 'schuld en rechten' activiteiten

In augustus hield FoE Colombia een tweedaagse workshop met grassroots organisaties uit Bogota, die werken rond schuld en mensenrechten, waaronder milieurechten. De deelnemers bezochten plaatsen waar ecologische schuld evident is, en ook gebieden waar mensen een ecologische strijd leveren om hun grondgebieden te verdedigen. Een verscheidenheid van gender organisaties, studenten, jongeren en milieuoorganisaties bezocht samen met het campagneteam het noordelijk gebied van de stad waar zich open mijnen bevinden naast gemeenschappen die onder de constante dreiging leven van lawines.

Maleisië: Voortzetting van de blokkades door de Penan in Sarawak

Er zijn momenteel twee blokkades opgezet door de Sarawak inheemse gemeenschappen in midden en noordelijk Baram, waar rooiingsbedrijven opereren op hun voorouderlijke gronden. Deze blokkades zijn een wederkerende activiteit in de strijd van de gemeenschappen om hun voorouderlijke gebieden te beschermen, en dit ondanks de vijandige reacties van houtmaatschappijen en de regering. SAM/FoE Maleisië roepen nog eens opnieuw de federale overheid en deze van de staat op om de rechten van de Penan te respecteren en te verzekeren dat de houtmaatschappijen stoppen met hun operaties op hun grondgebied.

www.foe-malaysia.org

campagne Houd wapens met verarmd uranium in het arsenaal!

Internationale actiedag tegen uraniumwapens, Brussel 2006. Ook dit jaar is er zo'n actiedag, zie Agenda.

An het eind van de Golfoorlog sprak luitenant-kolonel Ziehm in een interne nota zijn vrees uit dat wapens met verarmd uranium politiek onaanvaardbaar zouden kunnen worden. Hij pleitte daarom om de wereld ervan bewust te maken dat deze wapens zeer effectief zijn op het slagveld. Sindsdien werd geen kost of moeite gespaard om uraniumprojectielen als superieur voor te stellen in vergelijking met wolframprojectielen. De in 1990 geuite waarschuwingen van het adviesbureau

SAIC wat betreft de lange-termijngevaren van uraniumwapens voor mens en milieu werden in de wind geslagen. Zwaar door verarmd uranium besmette onderdelen van oorlogstanks werden begraven in Barnwell (South-Carolina) en King Khalid Military City (Saoedi-Arabië). Deze informatie kwam pas vrij na verloop van tijd door een verzoek in het kader van de Freedom of Information Act. De campagne om de gezondheidsgevaaren van het gebruik van verarmd uranium in wapens te minimaliseren of te stoppen, was van start gegaan.

Onderstaande tekst geeft op een ironische manier weer hoe deze campagne werd gevoerd.

Wat heb je nodig om deze lopende campagne alle kansen op slagen te geven?

1 Doordring via de media iedereen ervan dat uraniumprojectielen effectiever zijn en dat wolframprojectielen niet door een pantserwand zouden geraken. Spreek daarom nooit over de studie van Fliszar (december 1989) van het US Army Ballistic Research Laboratory, dat vermeldt dat tijdens tests een wolframkogel doorheen een met verarmd uranium (depleted uranium, DU) verstevigd pantser vloog.

2 Laat een "DU recovery team" van het leger stralingsmetingen bij vernielde tanks uitvoeren net na de gevechten. Overschrijden de meetresultaten in grote mate de toegelaten veiligheidsnorm, zet de gemeten cijfers zoals ze zijn in een rapport dat je enkel aan je superieur geeft. Zwijg over de studie Health and Environmental Consequences of Depleted Uranium Use in the US Army (juni 1995) van het US Army Environmental Policy Institute. Je superieuren zorgen er wel voor dat deze studie met gegevens over het lot van besmette tanks strict intern blijft en niet bij het VS-presidentieel adviescomité terechtkomt.

3 Laat onder auspiciën van het militair apparaat verschillende keren op een fragmentaire wijze de DU-kwestie onderzoeken. Spreek over uraniummijnwerkers in plaats van over soldaten op het slagveld om je gelijk te halen. (Rand Corporation). Laat enkel de chemische giftigheid van DU bekijken, of enkel de radioactieve, of enkel de externe besmetting, of enkel de interne besmetting met oplosbaar DU. Negeer het moeilijk oplosbare DU dat diep in de longen kan blijven hangen. Houd in het achterhoofd dat de eindconclusie moet zijn dat "er geen ernstige gezondheidsrisico's verbonden zijn aan het gebruik van DU op het slagveld." (bvb. Sandia National Laboratories, 2004). Vermijd in je publieke optreden elke verwijzing naar de vele studies op knaagdieren en menselijke botcellen die wél aantasting van het centraal zenuwstelsel, reproductieve problemen, celmutaties, genetische schade, leukemie en andere kankers vaststelden na chronische blootstelling aan minieme hoeveelheden van DU (bvb. US Armed Forces Radiobiology Research Institute; en toxicologische studie van John Wise, Univ. South-Maine, VS.). Focus enkel op DU. Houd de inadembare metaaldeeltjes (aluminium etc.) afkomstig van de getroffen tank buiten het onderzoeksveld. (Capstone studie 2004.)

4 Laat de urine van besmette personen niet onmiddellijk onderzoeken, maar pas een week of twee na de besmetting. Gebruik geen al te gevoelige meetapparatuur. Zoek niet naar DU in weefsel van overleden mogelijk besmette personen.

5 Peper je troepen in dat het naleven van kleine veiligheidsmaatregelen voldoende is bij DU-gebruik op het slagveld - dragen van handschoenen en stofmaskertje, wassen van handen na behandeling van besmette gewonden, nemen van een douche vlak na gevechten met DU, wassen van je kledij. "Houd voor ogen dat DU nodig is om oorlogen te winnen en om levens te redden." (DU training van US Hq Centaf Bioenvironmental Engineering)

6 Zorg ervoor dat het Milieuprogramma van de VN (UNEP) pas veel maanden na de gevechten de coördinaten in handen krijgen van de met DU bestookte plekken (cfr. de Balkanlanden). Op die manier kan het leger de zwaarst besmette tanks verwijderen en begraven. Als UNEP ter plekke arriveert zal al veel DU-stof zijn weggespoeld met water of verspreid met de wind. UNEP zal dan niet alle besmetting kunnen vaststellen.

7 Heeft een persoon in een kleine groep van DU-besmette veteranen de heel zeldzame ziekte Hodgkin lymfoom, dan mag je het zeggen tijdens de gesprekken met Pentagonmensen (zie orig. verslag van meeting dd. 15/10/1999 op www.danfahey.com), maar vermeldt het niet in je studierapporten. (Veterans' Affairs, dr. McDiarmid M. en dr. Squibb K., 2006). Denk aan je carrière.

8 Organiseer persconferenties in het hoofdkwartier van de NAVO waarbij je elke link tussen ziekten van Balkanveteranen en besmetting met DU stellig ontkent. Er moet naar gestreefd worden om de kosten voor invaliditeit en lange-termijn gezondheidszorg zo laag mogelijk te houden.

Meer info: www.motherearth.org/du

De Dalai Lama ondertekent de oproep tot een verbod op uraniumwapens

Volgens de Dalai Lama kan immers een bevredigende oplossing van conflicten niet teweeggebracht worden door wapens maar wel door dialoog, waarbij er niet een winnaar en een verliezer is, dus in de evenwaardigheid. Geweld brengt volgens De Dalai Lama enkel geweld voort.

Agenda 2007

Vr 05.10.07, voormiddag en za.
06.10.07 tot za. 06.01.08: **Melting Ice**
– **A hot topic** symposium en tentoonstelling in BOZAR, Brussel. Zie kader op pagina 3.

Za. 20 oktober: **11e Käthe Kollwitz Vredesloop Ieper**. Vredesloop, Wandeltocht, Motortocht. Met Leila Shahid, vertegenwoordigster voor Palestina bij de Europese Unie.
Info: www.vredesloop.be en www.vrouwenkracht.net

Di. 6 november, Brussel: **Internat. actiedag tegen uraniumwapens**, richt zich tot de buitenlandse banken. Bewustmakingsactie naar het brede publiek en naar het personeel van buitenlandse banken. Persconferentie met Netwerk Vlaanderen en de Belgische

Coalitie 'Stop Uraniumwapens!'.
Info: www.motherearth.org/du Contact: Willem Van den Panhuysen, gsm 0473 717 518 - willem@motherearth.org of ria@motherearth.org, tel. 016 48 00 36.

Za. 24 november: **Friends of the Earth Benefiet** en lancering van de CD "Don't Nuke the Climate" met fuif, met folk en wereldmuziek. Life optredens, eten, dj's, acrobatie. In AC Noodzak, G. Willemotlaan 69, 9000 Gent.
Info: www.motherearth.org/benefit

Za. 24.11 t.e.m. za. 1.12: **1967-2007 40 jaar Bezetting > Boycot Israël**. In heel België georganiseerde boycotacties aan warenhuizen. Zie ook pag. 4.
Info: vpk@vlaamspalestinakomitee.be en www.boycotisrael.info

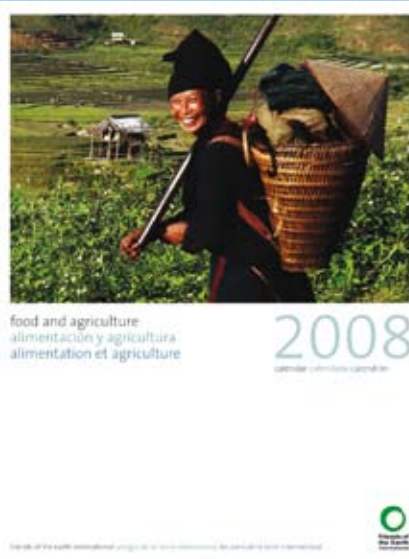
Za. 8 december, Brussel: **Klimaat Actie Dag**, zie artikel op pagina 3.

Raadpleeg ook de agenda op:
www.motherearth.org/agenda/action.php

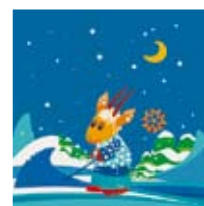
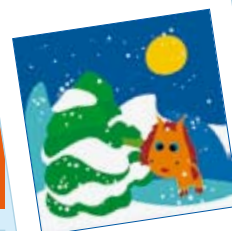
Kies dit jaar voor ethische eindejaarsgeschenken!

Langzaam maar zeker laat de herfst zijn plaats aan de winter. Eindig het jaar 2007 met sereniteit door vóóraf goede voorname te nemen: kies voor ethische eindejaarsgeschenken! Friends of the Earth biedt je een assortiment van eerlijke en milieuvriendelijke producten met een standpunt voor het milieu en vrede. Door je aankoop steun je tegelijkertijd de campagnes van Friends of the Earth.

Bestellen via onze webshop:
www.foeshop.org

Stuur dit jaar je wensen op gerecycleerde kaarten!

1 kaart €1,25
vanaf 4 €1,00
vanaf 10 €0,90

< Friends of the Earth kalender 2008

Het thema dit jaar van de Friends of the Earth kalender is "Voedsel en landbouw". Deze drietalige kalender (Engels, Frans en Spaans) is geïllustreerd met sterke en prachtige beelden rond het thema. Belangrijke milieu-data zijn ook genoteerd. Met elke bestelling draag je een steentje bij voor het redden van onze Moeder Aarde en de financiering van onze campagnes.
21 x 29,7 cm,
chloorvrij & 100% recyclagepapier. €15

< T-shirts met een hart voor mensen en aarde

Maak je keuze in onze assortiment van fair trade T-shirts in biologisch katoen voor baby's, kinderen, dames en mannen.

meer? kijk op
www.foeshop.org

Vacature: Vrijwillige medewerker voor Friends of the Earth webshop (m/v)

Je bent gemotiveerd voor de verkoop van fair trade en milieuvriendelijke producten. Je bent vertrouwd met cijfers. Spaans, Engels en Frans zijn geen probleem voor je. Je bent klantgericht, communicatief en zorgvuldig? Dan ben jij de geschikte medewerker voor het opzetten en ondersteunen van onze Friends of the Earth webshop www.foeshop.org.

Ben jij de persoon die we zoeken?

Stuur een mail naar Magali Fontanel: magali@motherearth.org